

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de sectorale regelgeving inzake rechtstreekse betalingen, inzake gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en inzake agromilieuklimaatmaatregelen en ecoregelingen
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013, hierna verordening (EU) 2021/2115 te noemen;
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013;
- gedelegeerde verordening (EU) 2022/126 van de Commissie van 7 december 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad met aanvullende eisen voor bepaalde interventietypes die de lidstaten in het kader van die verordening in hun strategisch GLB-plan voor de periode 2023-2027 uitwerken, alsmede regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieueconditie (GLMC);
- gedelegeerde verordening (EU) 2022/1172: gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1172 van de Commissie van 4 mei 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het geïntegreerd beheers- en controlesysteem van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de toepassing en berekening van administratieve conditionaliteitssancties;

- uitvoeringsverordening (EU) 2022/1173 van de Commissie van 31 mei 2022 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het geïntegreerd beheers- en controlesysteem in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Het Europese rechtskader voorziet de verplichting om ecoregelingen te voorzien binnen pijler I en agromilieuklimaatmaatregelen binnen pijler II.

Deze ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen werden reglementair verankerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit.

Middels het voorliggende besluit worden enkele wijzigingen aan de volgende besluiten:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Beleidsveld: Landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/533 van 24 december 2025.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna 'GLB') van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (hierna 'verordening (EU) 2021/2115');
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (hierna 'verordening (EU) 2021/2116');
- gedelegeerde verordening (EU) 2022/126 van de Commissie van 7 december 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad met aanvullende eisen voor bepaalde interventietypes die de lidstaten in het kader van die verordening in hun strategisch GLB-plan voor de periode 2023-2027 uitwerken, alsmede regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC);
- gedelegeerde verordening (EU) 2022/1172: gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1172 van de Commissie van 4 mei 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het geïntegreerd beheers- en controlesysteem van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de toepassing en berekening van administratieve conditionaliteitssancties;
- uitvoeringsverordening (EU) 2022/1173 van de Commissie van 31 mei 2022 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het geïntegreerd beheers- en controlesysteem in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid (hierna "het besluit van 9 februari 2007") worden een aantal delegaties aan de minister verduidelijkt. Artikel 4 van het decreet van 12 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en december landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid bepaalt het volgende:

"Om als landbouwer te worden geïdentificeerd in het GBCS, beheert men, met behoud van de toepassing van artikel 62 van verordening (EU) 2021/2116 zijn bedrijf op autonome wijze zodat elke verwarring op het vlak van beheer, uitvoering van landbouwactiviteiten, productiemiddelen of het gebruik ervan, tussen twee of meer landbouwers uitgesloten is."

Daartoe moet hij zijn productiemiddelen in exclusief gebruik hebben en ze exclusief beheren. Dit principe vergt onder andere een detaillistische regeling over exclusieve huisvesting van dieren en stalgebruik, de afscheiding van productie-eenheden en verduidelijking wat wel toegelaten gevallen van exclusief gebruik van productie-eenheden of -cellen of van beheer van productiemiddelen zijn.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit

Het Europese rechtskader voorziet de verplichting om ecoregelingen te voorzien binnen pijler I (artikel 31 verordening (EU) 2021/2115) en agromilieuklimaatmaatregelen binnen pijler II (artikel 70 verordening (EU) 2021/2115).

Deze ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen werden reglementair verankerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit (hierna “het besluit van 21 april 2023”). Met onderhavig besluit worden enkele wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 voorgesteld.

Zo worden de volgende ecoregelingen opgeheven, zoals ook voorzien in het gewijzigde Strategische GLB-plan zoals goedgekeurd door de Europese Commissie:

- De inzaai van eenjarige faunavriendelijke teelten: verlengde voorjaarsbraak
De actie voorjaarsbraak wordt gestopt vanaf kalenderjaar 2026 omdat de actie onvoldoende doelgericht blijkt om de kievitsnesten te beschermen. Zo komt er tevens meer focus binnen de ecoregelingen waardoor landbouwers ook eenvoudiger hun weg vinden in de aangeboden maatregelen.
- De inzaai van eenjarige faunavriendelijke nateelten:
De actie ‘faunavriendelijke nateelten’ wordt stopgezet vanaf kalenderjaar (=campagnejaar) 2026 gezien het succes van de actie 3b (faunamengsel), die ook zorgt voor een leefgebied of fourageerplaats voor fauna zoals akkerfauna. Zo komt er meer focus binnen de ecoregelingen waardoor landbouwers eenvoudiger hun weg vinden in de aangeboden maatregelen. Daarnaast zijn er ook beheerovereenkomsten (interventie 3.10) binnen pijler 2 die inzetten op voedselaanbod in de winter en zo mee deze nood invullen.
- De aanleg van een grasbufferstrook langs waterlopen.
- De aanleg van een bufferstrook met graskruidenmengsel.
Deze bufferstroken worden opgeheven om het geheel aan maatregelen overzichtelijk te houden voor de landbouwers. Er worden immers ook 2 nieuwe bufferstroken ontwikkeld (zie onder). Beide nieuwe types bufferstrook kunnen uitsluitend worden afgesloten langs VHA-waterlopen en vervangen op die manier de vroegere grasbufferstrook langs waterlopen.
De bufferstrook met graskruidenmengsel heeft slechts een zeer beperkt succes. Bovendien zijn er een aantal alternatieven beschikbaar.

Er wordt daarnaast ook voorzien in twee nieuwe ecoregelingen (met een verbintenistermijn van 1 jaar):

- Het beheer van een bufferstrook met klepelmaaier;
- Het beheer van een bufferstrook maaien met afvoer van het maaisel.

Beide bufferstroken geven ondersteuning aan landbouwers die de verplicht aan te leggen beschermingsstroken willen beheren in functie van akkerfauna: door het uitgesteld maaien wordt geschikte nestgelegenheid en schuilmogelijkheid gecreëerd voor vogels in landbouwgebied waar ze ongestoord kunnen broeden en hun kuikens laten opgroeien. Dit heeft een positieve impact op de biodiversiteitswaarde van de bufferstrook.

De vergoeding voor de maatregel het gebruik van stalmest of champost (het verhogen van het organische koolstofgehalte in de bodem via de toevoeging van producten met een hoog koolstofgehalte) wordt voor de campagnejaren vanaf 2026 niet verder verlaagd en blijft 50 euro per hectare, zoals in 2025. Daarnaast wordt de hoeveelheid stalmest die moet worden aangebracht verhoogd van 10 ton naar 15 ton per hectare. Omdat deze hoeveelheid beter aansluit bij de gangbare praktijk, is het niet meer noodzakelijk dat landbouwers verplicht foto's moeten nemen van de percelen waarop ze de maatregel toepassen, wat dus een vermindering van de administratieve last betekent voor de landbouwer.

De sanctieregeling voor diergebonden maatregelen wordt versoepeld, en dit met ingang vanaf 1 januari 2025. Conform de huidige bepalingen worden alle dieren die niet voldoen aan de subsidievoorwaarden die gekoppeld zijn aan het dier beschouwd als 'niet-geconstateerde dieren'. Het bepalen van de sanctie gebeurt op basis van deze niet-geconstateerde dieren, zonder dat een onderscheid gemaakt wordt in het type vaststelling. Bijgevolg geldt dit ook voor dieren met een louter administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichting (vb. een te late geboortemelding). Met de wijziging wordt deze sanctieberekening versoepeld: dieren met een administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichtingen worden niet meer beschouwd als een niet-geconstateerd dier. De niet-uitbetaling van het dier met een administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichting van de subsidie blijft wel van toepassing, maar voor de bijkomende sanctieberekening worden ze niet meer mee in rekening gebracht.

Daarnaast worden een aantal voorwaarden gewijzigd voor de verschillende maatregelen 'de aanleg of het beheer van een bufferstrook'. Er worden nog enkele andere kleine zaken aangepast of toegevoegd.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid

De voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (hierna "het besluit rechtstreekse betalingen").

Ingevolge het decreet van 20 december 2024 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2023 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006 zal in Vlaanderen een strikter beleid gevoerd worden met betrekking tot het bufferen van waterlopen. Langs waterlopen zullen landbouwers een beschermingsstrook in acht moeten nemen waarvan de minimale breedte varieert in functie van de nitraatgevoeligheid van de teelt en de ligging van de waterloop in één van de vier gebiedstypes. GLMC 4 'het aanleggen van bufferstroken van waterlopen' binnen de conditionaliteit onder rubriek 3.10 van hoofdstuk 3 van het GLB-Strategisch Plan wordt in lijn gebracht met deze wijzigingen binnen de mestwetgeving. Daartoe wordt ook het toepasselijke begrippenkader ingevoegd in het besluit.

Ook in dit voormelde besluit wordt de sanctieregeling voor diergebonden maatregelen versoepeld, en dit met ingang vanaf 1 januari 2025.

Er worden nog enkele andere zaken gewijzigd en aantal administratieve vereenvoudigingen ingevoerd zoals de afschaffing van de aanvraag van een voorafgaande teelttoestemming voor de teelt van hennep.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten

Ook het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten (hierna "het besluit van 12 mei 2023") wordt gewijzigd. De tabellen met de combinatiemogelijkheden tussen de verschillende ecoregelingen, agromilieuklimaatverbintenissen en beheerovereenkomsten, die zijn opgenomen als bijlage bij het besluit worden eveneens aangepast gelet op de nieuwe en opgeheven ecoregelingen, en de maatregelen die voortvloeien uit PDPO III. Deze laatste zijn immers allemaal afgelopen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Hoofdstuk 1. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid

Artikel 1

Artikel 1 brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 2 van het besluit van 9 februari 2007 ter verduidelijking van de delegatie:

1° aan paragraaf 1 worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De ministers bepalen de verdere gevolgen en sancties van het niet-naleven van de voorwaarden van het autonome beheer of van het creëren van kunstmatige omstandigheden om voordeel te verkrijgen, met inbegrip van de mogelijkheid om de registratie van de landbouwer in het GBCS te weigeren of in te trekken.

De ministers bepalen wanneer de bevoegde entiteit een nieuwe aanvraag tot registratie in het GBCS kan goedkeuren na een eerdere weigering of intrekking van de registratie en aan welke voorwaarden de landbouwer daarvoor moet voldoen.”;

Met de aanvulling van paragraaf 1 in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, wordt voorzien in de aanvulling en concretisering van de delegatie in de eerste paragraaf, waardoor de minister voldoende rechtsgrond geboden worden om deze elementen van bijkomstige aard bij ministerieel besluit te regelen. De ministers krijgen de opdracht om de mogelijkheid tot weigering of intrekking van de registratie van de landbouwer te voorzien, en bepalen de verdere gevolgen en sancties van het niet-naleven van de voorwaarden van het autonome beheer of van het creëren van kunstmatige omstandigheden om voordeel te verkrijgen. Ook bepalen de ministers wanneer de bevoegde entiteit een nieuwe aanvraag tot registratie in het GBCS kan goedkeuren na een eerdere weigering of intrekking van registratie en aan welke voorwaarden de landbouwer hierbij moet voldoen.

2° aan paragraaf 2 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Daarvoor bepalen de ministers al de volgende aspecten:

- 1° de voorwaarden om de exclusieve huisvesting van eigen dieren in stallen en op percelen te verzekeren;
- 2° de voorwaarden om de afscheiding van productie-eenheden of -cellen en het verbod van uitwisseling van productiemiddelen tussen verschillende landbouwers te verzekeren;
- 3° de situaties van bedrijfsvoering, die beschouwd kunnen worden als gevallen van exclusief gebruik van productie-eenheden of -cellen of van beheer van productiemiddelen, en de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om die kwalificatie te verkrijgen;
- 4° de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder echtgenoten als natuurlijke persoon afzonderlijk een bedrijf kunnen uitbaten;

5° de elementen die de landbouwer administratief moet aantonen om zijn productiemiddelen alleen op autonome wijze te kunnen beheren.”;

3° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De ministers bepalen welke bewijsstukken de bevoegde entiteit bij een controle kan opvragen.”.

Met de aanvulling van artikel 2, paragraaf 2, wordt voorzien in de aanvulling en concretisering van de delegatie in deze paragraaf, waardoor de ministers voldoende en op meer precieze wijze rechtsgrond geboden worden om deze elementen van bijkomstige aard bij ministerieel besluit te regelen. Het gaat met name om de exclusieve huisvesting van eigen dieren, de afscheiding van productie-eenheden en het verbod van uitwisseling tussen verschillende landbouwers, de specifieke regeling voor landbouwers-echtgenoten en het naleven van administratieve verplichtingen zoals het aanleveren van bewijsstukken.

Afdeling 2. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit

Artikel 2

Artikel 2 voegt een nieuwe definitie van wintergewas toe aan artikel 2 van het besluit van 21 april 2023. Dit is nodig omdat dit begrip gebruikt wordt in de nieuw toegevoegde artikelen 81/1 en 81/2.

Artikel 3

Artikel 3 wijzigt artikel 3 van het besluit van 21 april 2023, waarin alle maatregelen zijn opgesomd.

De volgende ecoregelingen worden opgeheven:

- De inzaai van eenjarige faunavriendelijke teelten: verlengde voorjaarsbraak
- De inzaai van eenjarige faunavriendelijke nateelten:
- De aanleg van een grasbufferstrook langs waterlopen;
- De aanleg van een bufferstrook met graskruidenmengsel.

De volgende ecoregelingen worden ingevoegd:

- Het beheer van een bufferstrook met klepelmaaier;
- Het beheer van een bufferstrook maaien met afvoer van het maaisel.

Artikel 4

Artikel 4 heft in artikel 10, eerste lid, van het besluit van 21 april 2023 de zinsnede “met uitzondering van de verbintenis aanvraag voor de maatregel, vermeld in artikel 3, eerste lid, 6°, c), 3), die ten laatste op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag, en nooit later dan 30 april van het verbintenisjaar, wordt ingediend” op.

In dit artikel is bepaald dat de subsidie moet aangevraagd worden ten laatste op de uiterste wijzigingsdatum aan de hand van de verzamelaanvraag. Vermits de maatregel verlengde voorjaarsbraak, vermeld in artikel 3, eerste lid, 6°, c), 3), van het voormelde besluit wordt opgeheven, kan ook deze bepaling in artikel 10 van het voormelde besluit, waarin een specifieke wijze en datum van indiening is bepaald, worden opgeheven.

Artikel 5

Artikel 5 heft artikel 12 van het besluit van 21 april 2023 op. Artikel 12 van het voormelde besluit legt op dat de landbouwers voor bepaalde verbintenissen relevante informatie over het gewasbeschermingsmiddelengebruik ter beschikking moeten stellen. Dit is in uitvoering van artikel 8, lid 3, f) van verordening (EU) 2022/1173 van de Commissie van 31 mei 2022 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het geïntegreerd beheers- en controlesysteem in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Middels de uitvoeringsverordening (EU) 2026/148 van de commissie van 21 januari 2026, die van toepassing is vanaf 1 januari 2026, is deze verplichting opgeheven.

Artikel 6

Artikel 6 voegt in artikel 36, §1, van besluit van 21 april 2023, waarin de subsidie voor de inzaai van bepaalde eenjarige teelten met een positieve impact op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit als hoofdteelt is bepaald, tussen de woorden “teelten die niet” en het woord “geoogst” het woord “mogen” in. Op die manier wordt verduidelijkt dat de subsidie van 600 euro per hectare alleen kan worden gegeven voor de teelten die niet mogen geoogst worden, en niet voor de teelten die louter niet geoogst worden.

Artikel 7

Artikel 7 heft artikel 39 van het besluit van 21 april 2023 op. In dit artikel is de subsidie voor de inzaai van eenjarige faunavriendelijke teelten: verlengde voorjaarsbraak opgenomen.

Artikel 8

Artikel 8 heft onderafdeling 4, die bestaat uit artikel 40, in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 2, van het besluit van 21 april 2023 op. In deze onderafdeling is de subsidie voor de inzaai van eenjarige faunavriendelijke nateelten opgenomen.

Artikel 9

Artikel 9 vervangt het woord “inzaai” door het woord “aanleg” in artikel 46, §1, van het besluit van 21 april 2023, waarin de subsidie voor de aanleg van meerjarige teelten met een positieve impact op het milieu, het klimaat of de biodiversiteit als hoofdteelt is opgenomen. Dit begrip sluit beter aan bij de praktijk, vermits de landbouwer deze teelten niet moet inzaaien maar aanleggen.

Artikel 10

Artikel 10 wijzigt artikel 72 van het besluit van 21 april 2023, waarin de subsidie voor het gebruik van stalmest of champost is opgenomen.

De vergoeding voor de maatregel het gebruik van stalmest of champost (het verhogen van organischekoolstofgehalte in de bodem via de toevoeging van producten met een hoog koolstofgehalte) wordt voor de campagnejaren vanaf 2026 niet verder verlaagd en blijft 50 euro per hectare, zoals in 2025. Het bedrag van 40 euro wordt bijgevolg vervangen door 50 euro. Daarnaast wordt de hoeveelheid stalmest die moet worden aangebracht verhoogd van 10 ton naar 15 ton per hectare. Deze aanpassing wordt gedaan in het kader van de lopende processen rond administratieve vereenvoudiging. Om te vermijden dat landbouwers meer oppervlakte aangeven dan die waarop ze de stalmest effectief aanbrengen, moeten landbouwers op heden immers foto's bijhouden van elk perceel waarop ze stalmest aanvoeren. Omdat de nieuwe hoeveelheid van 15 ton/ha aansluit bij de praktische en realistische modaliteiten van een stalmeststrooier (waarbij het stalmest homogeen kan verspreid worden op het perceel) zijn de foto's niet meer noodzakelijk, wat resulteert in een vermindering van de administratieve last voor de landbouwer. Aangezien landbouwers in hun mestbankaangifte al moeten aangeven over hoeveel mest ze beschikken, kan op basis hiervan bepaald worden op welke oppervlakte deze interventie maximaal toegepast kan worden bij een minimum van 15 ton/ha. Op deze manier is het niet meer nodig een foto te

bezorgen en wordt het risico op valse aangiftes gereduceerd. Dit is een aanpassing naar aanleiding van de vraag naar administratieve vereenvoudiging. Gezien de berekende eenheidskost op basis van gedeerd inkomen en gemaakte kosten stijgt, wordt het eenheidsbedrag niet verlaagd in 2026 maar blijft het op hetzelfde niveau als in 2025.

Artikel 11

Artikel 11 wijzigt het opschrift van hoofdstuk 12 van titel 3 van het besluit van 21 april 2023. Tussen de woorden “aanleg” en “van” worden de woorden “of het beheer” toegevoegd. Het opschrift luidt na deze wijziging “de aanleg of het beheer van een bufferstrook”. Deze toevoeging is noodzakelijk gelet op de twee nieuwe ecoregelingen.

Artikel 12

Artikel 12 vervangt artikel 76 van het besluit van 21 april 2023 door wat volgt:

“Art. 76. De verbintenis, vermeld in artikel 75, wordt gesloten per bufferstrook en de strook wordt afgesplitst van het perceel. De resterende oppervlakte van dat perceel wordt het aangrenzende perceel.

Voor de maatregel, vermeld in artikel 3, eerste lid, 12°, a), b) en e), wordt de bufferstrook aangelegd op de rand van een perceel van de landbouwer die de verbintenis aangaat.”

Dit artikel wordt gewijzigd zodat het in overeenstemming is met de nieuwe ecoregelingen, waarvoor de bufferstrook niet wordt aangelegd, maar louter beheerd.

Artikel 13

Artikel 13 wijzigt artikel 77, §2 van het besluit van 21 april 2023, waarin de voorwaarden zijn opgenomen waaraan moet voldaan zijn om in aanmerking te komen voor de subsidie voor een grasbufferstrook in het kader van erosiebestrijding:

1. Punt 13° wordt vervangen door wat volgt:
“13° De grasbufferstrook is in eigen gebruik tijdens de teeltperiode van de hoofdteelt.”
2. Toevoeging van punt 15°:
“15° de grasbufferstrook overlapt niet met een beschermingsstrook als vermeld in artikel 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.”

Artikel 14

Artikel 14 wijzigt artikel 78, §3, eerste lid, van het besluit van 21 april 2023, waarin de voorwaarden zijn opgenomen waaraan moet voldaan zijn om in aanmerking te komen voor de subsidie voor een grasbufferstrook langs een kwetsbaar landschapselement:

1. Aanvulling bij punt 2°:
Toevoeging van de zinsnede “met uitgezonderd van een waterloop die is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas”.
2. Punt 11° wordt vervangen door wat volgt:
“11° De grasbufferstrook is in eigen gebruik tijdens de teeltperiode van de hoofdteelt.”
3. Toevoeging van punt 13°:
“13° de grasbufferstrook overlapt niet met een beschermingsstrook als vermeld in artikel 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.”

Artikel 15

In afdeling 2 van hoofdstuk 12 van titel 3 van hetzelfde besluit worden onderafdeling 3, die bestaat uit artikel 79, en onderafdeling 4, die bestaat uit artikel 80, opgeheven. In deze onderafdelingen zijn de maatregelen “grasbufferstrook langs waterlopen” en “bufferstrook met graskruidenmengsel” opgenomen.

Artikel 16

Artikel 16 wijzigt artikel 81, §2, eerste lid, van het besluit van 21 april 2023, waarin de voorwaarden zijn opgenomen waaraan moet voldaan zijn om in aanmerking te komen voor de subsidie voor een bufferstrook met bloemenmengsel.

1. Punt 11° wordt vervangen door wat volgt:
“11° De bufferstrook is in eigen gebruik tijdens de teeltperiode van de hoofdteelt.”
2. Toevoeging van punt 13°:
“13° De bufferstrook overlapt niet met een beschermingsstrook als vermeld in artikel 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.”

Artikel 17

Artikel 17 voegt twee nieuwe ecoregelingen toe aan het besluit van 21 april 2023:

“Onderafdeling 6. Beheer bufferstrook met klepelmaaier

Art. 81/1. Een landbouwer kan voor de maatregel, vermeld in artikel 3, eerste lid, 12°, f), een subsidie krijgen voor het beheer met klepelmaaier van een bufferstrook langs een waterloop die is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas. De subsidie bedraagt 1000 euro per hectare bufferstrook.

Een landbouwer komt in aanmerking voor de subsidie, vermeld in het eerste lid, als gedurende de verbintenistermijn voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de bufferstrook ligt langs een waterloop die is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas en overlapt met een beschermingsstrook als vermeld in artikel 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 2° de bufferstrook bestaat niet uit houtige gewassen of miscanthus;
- 3° de voorwaarden worden nageleefd op de volledige oppervlakte tot en met 31 december van het verbintenisjaar, behalve als op het aangrenzende perceel een wintergewas in het najaar wordt ingezaaid. In dat laatste geval blijven de voorwaarden van toepassing op de bufferstrook die overblijft;
- 4° de bufferstrook in kwestie heeft een minimale breedte van 3 meter over de hele lengte van de strook, en heeft een maximale breedte van 30 meter;
- 5° als de bufferstrook die wordt beheerd, breder is dan de minimale verplichte breedte van de beschermingsstrook, is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting niet toegestaan op het deel van de strook naast de beschermingsstrook, met behoud van de toepassing van het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting op de beschermingsstrook conform artikel 1.3.2.2, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 6° maaien en klepelen zijn niet toegestaan in de periode vanaf 20 maart tot en met 15 juli;
- 7° de bufferstrook wordt minstens één keer per jaar gemaaid met een klepelmaaier of via maaien waarbij er geen maaisel op de strook mag blijven liggen. Elke bijkomende maaibeurt gebeurt met een klepelmaaier of via maaien waarbij er geen maaisel op de bufferstrook mag blijven liggen;
- 8° als de bufferstrook onderaan een afhellend gedeelte van een perceel ligt, wordt de ploegvoor of ploegwal die aanwezig is tussen het perceel en de bufferstrook genivelleerd, zodat afstromend water optimaal over de bufferstrook kan vloeien;
- 9° de bufferstrook kan gebruikt worden als wendakker, op voorwaarde dat dat gebruik geen impact heeft op de beschermende functie en de bufferstrook voldoende ontwikkeld is;

- 10° de bufferstrook is in eigen gebruik gedurende de teeltperiode van de hoofdteelt;
- 11° de landbouwer geeft de bufferstrook als apart perceel aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.

De minister kan de teelttechnische voorwaarden en de voorwaarden voor het beheer van de bufferstrook, vermeld in het tweede lid, nader bepalen.

Onderafdeling 7. Beheer bufferstrook maaien met afvoer van het maaisel

Art. 81/2. Een landbouwer kan voor de maatregel, vermeld in artikel 3, eerste lid, 12°, g), een subsidie verkrijgen voor het beheer met afvoer van het maaisel van een bufferstrook langs een waterloop die is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas. De subsidie bedraagt 1250 euro per hectare bufferstrook.

Een landbouwer komt in aanmerking voor de subsidie, vermeld in het eerste lid, als gedurende de verbintenistermijn voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de bufferstrook ligt langs een waterloop die is opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas en overlapt met een beschermingsstrook als vermeld in artikel 1.3.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 2° de bufferstrook bestaat niet uit houtige gewassen of miscanthus;
- 3° de voorwaarden worden nageleefd op de volledige oppervlakte tot en met 31 december van het verbintenisjaar, behalve als op het aangrenzende perceel een wintergewas in het najaar wordt ingezaaid. In dat laatste geval blijven de voorwaarden van toepassing op de bufferstrook die overblijft;
- 4° de bufferstrook in kwestie heeft een minimale breedte van 3 meter over de hele lengte van de strook, en heeft een maximale breedte van 30 meter;
- 5° als de bufferstrook die wordt beheerd, breder is dan de minimale verplichte breedte van de beschermingsstrook, is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting niet toegestaan op het deel van de strook naast de beschermingsstrook, met behoud van de toepassing van het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting op de beschermingsstrook conform artikel 1.3.2.2, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 6° maaien en klepelen zijn niet toegestaan in de periode vanaf 20 maart tot en met 15 juli;
- 7° de bufferstrook wordt minstens één keer per jaar gemaaid. Het maaisel blijft niet liggen op de bufferstrook;
- 8° als de bufferstrook onderaan een afhellend gedeelte van een perceel ligt, wordt de ploegvoor of ploegwal die aanwezig is tussen het perceel en de bufferstrook genivelleerd, zodat afstromend water optimaal over de bufferstrook kan vloeien;
- 9° de bufferstrook kan gebruikt worden als wendakker, op voorwaarde dat dat gebruik geen impact heeft op de beschermende functie en de bufferstrook voldoende ontwikkeld is;
- 10° de bufferstrook is in eigen gebruik gedurende de teeltperiode van de hoofdteelt;
- 11° de landbouwer geeft de bufferstrook als apart perceel aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.

De minister kan de teelttechnische voorwaarden en de voorwaarden voor het beheer van de bufferstrook,, vermeld in het tweede lid, nader bepalen..”.

Artikel 18

Artikel 18 heft artikel 94, eerste lid, 1°, van besluit van 21 april 2003 op, waarin het volgende is bepaald:

“1° als op de percelen waarop de verbintenis betrekking heeft, korrelmeststoffen worden toegediend via automatische (RTK-)gps-aansturing, is het kant afstrooien verplicht bij het strooien van die korrelmeststoffen op grasland en op percelen met akkerbouwteelten, voor er kan worden geplant of gezaaid, tenzij gebruikgemaakt wordt van een pneumatische strooier;”

Deze voorwaarde wordt immers een verplichting middels het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de opbrenging van kunstmeststoffen, dat principieel werd goedgekeurd op 19 december 2025. De datum vanaf wanneer het artikel kan worden opgeheven hangt af van de datum van inwerkingtreding van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering, dat thans ook in procedure is.

Artikel 19

Artikel 19 voegt de volgende bepalingen toe aan de definitie van aangegeven dieren, die is opgenomen in artikel 102, 1°, van het besluit van 21 april 2023:

“dieren waarvoor in het kader van een diergebonden maatregel een steun- of betalingsaanvraag is ingediend *conform artikel 69 van verordening (EU) 2021/2116 via een geautomatiseerd claimsysteem, op basis van Sanitel voor de maatregelen als vermeld in artikel 3, eerste lid, 8° of op basis van de gegevensbestanden van de stamboeken voor de maatregelen als vermeld in artikel 3, eerste lid, 10°*”

Dit is een verduidelijking van het artikel en wijzigt de implementatie niet.

Artikel 20

Artikel 110, §2, 10° van het besluit van 21 april 2023 wordt vervangen door:

“10° het aantal aangegeven dieren is groter dan het aantal geconstateerde dieren.”

Inhoudelijk wijzigt deze bepaling niet. Het gaat om een taalkundige verbetering, zodat de bepaling in overeenstemming is met de definitie van “geconstateerd dier”, vermeld in artikel 102, 2°.

Artikel 21

Het opschrift van afdeling 3 van hoofdstuk 4 van titel 5 van het besluit van 21 april 2023 wordt aangepast: Tussen de woorden “sancties” en “bij” worden de woorden “voor diergebonden maatregelen” ingevoegd.

Dit wijziging is louter een verduidelijking en levert geen inhoudelijke wijziging op.

Artikel 22

Artikel 22 wijzigt artikel 114 van het besluit van 21 april 2023, waarin bepaald is hoe de steun wordt berekend in het kader van een diergebonden maatregel indien het aantal aangegeven dieren groter is dan het aantal geconstateerde dieren. Het eerste lid wordt volledig vervangen door wat volgt:

“Als het aantal aangegeven dieren in het kader van een diergebonden maatregel groter is dan het aantal geconstateerde dieren, wordt met behoud van de toepassing van de mogelijkheid om bijkomende administratieve sancties als vermeld in artikel 110, op te leggen, de steun berekend op basis van het aantal geconstateerde dieren, met behoud van de toepassing van artikel 115, §1, 4°, en §3.”

De wijze van berekening van de sancties wordt gewijzigd door de wijzigingen, vermeld in artikel 23 van het voorliggende ontwerp. Dit is gunstig voor de landbouwer. Conform de huidige bepalingen

worden alle dieren die niet voldoen aan de subsidievoorwaarden die gekoppeld zijn aan het dier beschouwd als 'niet-geconstateerde dieren'. Het bepalen van de sanctie gebeurt op basis van deze niet-geconstateerde dieren, zonder dat een onderscheid gemaakt wordt in het type vaststelling. Bijgevolg geldt dit ook voor dieren met een louter administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichting (vb. een te late geboortemelding). Met de wijziging wordt deze sanctieberekening versoepeld: dieren met een administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichtingen worden niet meer beschouwd als een niet-geconstateerd dier. De niet-uitbetaling van het dier met een administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichting van de subsidie blijft wel van toepassing, maar voor de bijkomende sanctieberekening worden ze niet meer mee in rekening gebracht.

In artikel 114 van het besluit van 21 april 2023 wordt verduidelijkt dat de bepalingen in artikel 115, §1, 4° en §3, namelijk dat voor het dier in kwestie geen steun wordt uitbetaald, steeds gelden bij de toale berekening van de steun. Dit is dus geen bijkomende voorwaarde, maar een verduidelijking. Daarnaast zijn ook taalkundige verbeteringen gewenst aan de huidige bepalingen, zodat de bepalingen in overeenstemming zijn met de definitie van "geconstateerd dier", vermeld in artikel 102, 2°.

Artikel 23

Artikel 23 wijzigt artikel 115 van het besluit van 21 april 2023, waarin enkele bepalingen zijn opgenomen voor de situatie waarin een niet-naleving met betrekking tot de identificatie- en registratieregeling voor dieren wordt vastgesteld:

1° aan paragraaf 1 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° als de niet-naleving alleen wordt vastgesteld bij een administratieve controle op basis van Sanitel, wordt het dier in kwestie als geconstateerd beschouwd. In geval van die niet-naleving wordt voor het dier in kwestie geen steun betaald.";

2° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Als voor een rund, schaap, geit of varken een niet-naleving van de voorwaarden, vermeld in het technisch reglement van het stamboek, alleen wordt vastgesteld bij een administratieve controle op basis van het gegevensbestand van dat stamboek, wordt het dier in kwestie als geconstateerd beschouwd. In geval van die niet-naleving wordt voor het dier in kwestie geen steun betaald."

Artikel 24

Artikel 24 wijzigt artikel 116 van het besluit van 21 april 2023, waarin is bepaald hoe het totale bedrag aan steun in het kader van een diergebonden maatregel wordt berekend. De volgende wijzigingen worden aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

"Het totale bedrag aan steun waarop de landbouwer in het kader van een diergebonden maatregel voor het verbintenisjaar in kwestie recht heeft, wordt, met behoud van de toepassing van artikel 115, §1, 4°, en §3, bepaald op basis van het aantal geconstateerde dieren, op voorwaarde dat al de volgende voorwaarden zijn vervuld:";

2° aan paragraaf 1 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° de niet-geconstateerde varkens kunnen individueel worden geïdentificeerd met de middelen die in het technisch reglement van het stamboek vastgesteld zijn.”

Aangezien het in de praktijk ook mogelijk is om de niet-geconstateerde varkens te identificeren aan de hand van middelen die in het technisch reglement van het stamboek zijn vastgesteld, wordt dit toegevoegd.

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

“Als er meer dan drie niet-geconstateerde dieren zijn of als de niet-geconstateerde dieren niet individueel geïdentificeerd kunnen worden, wordt, met behoud van de toepassing van artikel 115, §1, 4°, en §3, het totale bedrag aan steun waarop de landbouwer voor het verbintenisjaar in kwestie recht heeft, bepaald op basis van het aantal geconstateerde dieren en verlaagd met:”.

Ook in artikel 116, §1 en §2, van het besluit van 21 april 2023 wordt verduidelijkt dat de bepalingen in artikel 115, §1, 4° en §3, namelijk dat voor het dier in kwestie geen steun wordt uitbetaald, steeds gelden bij de totale berekening van de steun. Dit is dus geen bijkomende voorwaarde, maar een verduidelijking. Daarnaast zijn ook taalkundige verbeteringen gewenst aan de huidige bepalingen, zodat de bepalingen in overeenstemming zijn met de definitie van “geconstateerd dier”, vermeld in artikel 102, 2°.

Afdeling 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid

Artikel 25

Artikel 25 wijzigt artikel 12 van het besluit rechtstreekse betalingen.

Naar aanleiding van de boerenprotesten en de vraag naar vereenvoudiging wordt de aanvraagprocedure voor de teelt van hennep gedigitaliseerd en vereenvoudigd. De teelttoestemming valt weg maar de bevoegde entiteit weet nog steeds, net zoals voorheen, op de uiterste wijzigingsdatum wie hennep teelt en op welke locatie, samen met het ras en de zaaidichtheid. Bovendien kunnen de controles die vroeger via de teelttoestemming op papier gebeurden, nu automatisch uitgevoerd worden in de verzamelaanvraag. De bevoegde entiteit zal dus over dezelfde gegevens beschikken als voorheen maar voortaan onmiddellijk digitaal, en via een eenvoudigere procedure. De delegaties moeten hiertoe aangepast worden.

Ook voor de vereiste rond de officiële etiketten zal er een vereenvoudiging zijn aangezien een afschrift zal volstaan als de landbouwer het officieel ticket bijhoudt. Hiertoe wordt de delegatie aangepast. Tot nu toe moest de landbouwer dit per post opsturen, wat aanleiding gaf tot etiketten die verloren gingen in de post.

De Europese Commissie laat toe, naar aanleiding van de vereenvoudigingsvoorstellen, dat de lidstaten zelf de datum bepalen waarop de hennepassen in de gemeenschappelijke rassenlijst van landbouwgewassen moeten opgenomen zijn, conform artikel 17 van Richtlijn 2002/53/EG van de Raad van 13 juni 2002 betreffende de gemeenschappelijke rassenlijst van landbouwgewassen. Tot en met 2025 legde de Europese Commissie deze datum vast en dit was op 15 maart.

Artikel 26

Artikel 26 brengt een wijziging aan in artikel 16, tweede lid, van het besluit rechtstreekse betalingen: de woorden “volgens de bepaalde enveloppe en zoals bepaald in de herverdelingsflexibiliteit” worden vervangen door de woorden “volgens de bepaalde enveloppe, als vermeld in het Vlaams Strategisch

Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027, en kan maatregelen nemen zoals bepaald in de herverdelingsflexibiliteit”.

Deze aanpassing is een tekstuele verduidelijking van de delegatie. De aanpassing treedt in werking op 1 januari 2025, zijnde het begin van het afgelopen campagnejaar. Er zijn geen nadelige gevolgen verbonden aan deze terugwerking voor de landbouwers.

Artikel 27

Artikel 27 brengt wijzigingen aan in artikel 56 van het besluit rechtstreekse betalingen. Er wordt een nieuw lid ingevoegd, waarin een aantal definities zijn opgenomen, o.a. van de verschillende gebiedstypes, zoals reeds gekend in het kader van de mestwetgeving. Ook de regels i.v.m. voorwaarden voor de minimale bufferstroken langs waterlopen worden aangepast. Het gaat over voorschriften in verband met toegelaten gewassen en uitsluiting van pesticidegebruik en bemesting.

Ingevolge het decreet van 20 december 2024 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2023 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006 wordt in Vlaanderen een strikter beleid gevoerd worden naar het bufferen van waterlopen. Langs waterlopen zullen landbouwers een beschermingsstrook in acht moeten nemen waarvan de minimale breedte varieert in functie van de nitraatgevoeligheid van de teelt en de ligging van de waterloop in één van de vier gebiedstypes. GLMC 4 ‘het aanleggen van bufferstroken van waterlopen’ binnen de conditionaliteit onder rubriek 3.10 van hoofdstuk 3 van het GLB-Strategisch Plan wordt in lijn gebracht met deze wijzigingen binnen de mestwetgeving. Daartoe wordt ook het toepasselijke begrippenkader ingevoegd.

Artikel 28

Artikel 28 wijzigt een verkeerde verwijzing in artikel 59 van het besluit rechtstreekse betalingen.

Door deze rechtzetting wordt de algemene verwijzing naar artikel 60 gecorrigeerd aangezien de vrijstelling niet van toepassing is voor de verplichtingen rond aardappelrotatie.

Artikel 29

Artikel 29 wijzigt artikel 66, paragraaf 3 van het besluit rechtstreekse betalingen door telkens de term bouwland te vervangen door de term landbouwpercelen;

Deze verplichting ter beperking van de uitbreiding van knolcyperus wordt in 2026 uitgebreid van bouwlandpercelen naar landbouwpercelen omdat ook besmettingen met knolcyperus kunnen voorkomen op percelen met blijvende teelten. Ook hier is het nodig om een verbod op de teelt van wortel-, knol- en bolgewassen te kunnen opleggen. Door de uitbreiding zal het niet mogelijk zijn in de boomkwekerij om bomen met blote wortel of kluitplanten te telen op met knolcyperus besmette percelen.

Artikel 30

Artikel 30 brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 80 van het besluit rechtstreekse betalingen.

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° aangegeven dieren: de dieren waarvoor in het kader van de gekoppelde inkomenssteun conform artikel 69 van verordening (EU) 2021/2116 een steunaanvraag is ingediend via een geautomatiseerd claimsysteem, op basis van Sanitel;”;

2° er wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“6° Sanitel: het geautomatiseerde gegevensbestand, vermeld in artikel 2, §2, 1°, van het koninklijk besluit van 20 mei 2022.”.

In punt 1° wordt de verwijzing naar de verordening toegevoeg ter verduidelijking. De landbouwer bepaalt immers niet zelf voor hoeveel dieren hij een steunaanvraag indient. De bevoegde entiteit haalt het aantal aangevraagde dieren uit Sanitel.

Via de toevoeging van punt 6° wordt de definitie van Sanitel van artikel 94, §1, punt 3°, naar dit artikel verplaatst, aangezien deze term voortaan op verschillende plaatsen in dit hoofdstuk gebruikt wordt.

Artikel 31

Artikel 31 vervangt artikel 88, §2, 10° van het besluit rechtstreekse betalingen door wat volgt:

“10° het aantal aangegeven dieren is groter dan het aantal geconstateerde dieren”.

Door deze vervanging wordt het begrip “geconstateerd dier” op dezelfde manier geformuleerd als in de definitie voorzien in artikel 80, punt 3°.

Artikel 32

Artikel 32 vervangt van artikel 91., §1 van het besluit rechtstreekse betalingen door wat volgt:

“§1. Bij vaststelling van een verschil tussen het aangegeven aantal betalingsrechten en het aangegeven areaal bij een steunaanvraag in het kader van de basisinkomenssteun voor duurzaamheid, wordt het aangegeven areaal aangepast aan het kleinste getal.”.

Deze aanpassing is een rechtzetting gezien er voor herverdelingsbetaling en de inkomenssteun voor jonge landbouwer geen betalingsrechten nodig zijn. In het vorige GLB was dit wel nodig voor deze twee maatregelen maar sinds de start van het nieuwe GLB moet er betaald worden per subsidiabele hectare voor deze twee maatregelen. Dit is de rechtstreekse toepassing van artikel 29 en 30 van verordening 2021/2115. Voor de duidelijkheid wordt het besluit hieraan aangepast gezien dit enkel van toepassing is bij de basisinkomenssteun voor duurzaamheid.

Artikel 33

Artikel 33 brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 93 van het besluit rechtstreekse betalingen:

In artikel 93 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Als het aantal dieren dat in een steunaanvraag in het kader van de gekoppelde inkomenssteun aangegeven is, groter is dan het aantal geconstateerde dieren, wordt, met behoud van de toepassing van de mogelijkheid om bijkomende administratieve sancties als vermeld in artikel 88, op te leggen, en met behoud van de toepassing van artikel 94, §1, 4°, de steun berekend op basis van het aantal geconstateerde dieren.”;

2° in het tweede lid wordt het woord “geconstateerd” vervangen door de woorden “geconstateerd dier”.

Door deze vervanging wordt het begrip “geconstateerd dier” op dezelfde manier geformuleerd als in de definitie voorzien in artikel 80, punt 3°.

Met ingang van 1 januari 2025, wordt de sanctieregeling voor diergebonden maatregelen versoepeld. Conform de huidige bepalingen worden alle dieren die niet voldoen aan de subsidievoorwaarden die gekoppeld zijn aan het dier beschouwd als ‘niet-geconstateerde dieren’. Het bepalen van de sanctie gebeurt op basis van deze niet-geconstateerde dieren, zonder dat een onderscheid gemaakt wordt in het type vaststelling. Bijgevolg geldt dit ook voor dieren met een louter administratieve vaststelling op de identificatie en registratieverplichting. Met de wijziging wordt deze sanctieberekening versoepeld: dieren met een administratieve vaststelling op de identificatie- en registratieverplichtingen worden

niet meer beschouwd als een niet-geconstateerd dier. De niet-uitbetaling van het dier met een administratieve vaststelling op de identificatie- en registratieverplichting van de subsidie blijft wel van toepassing, maar voor de bijkomende sanctieberekening worden ze niet meer mee in rekening gebracht.

Artikel 34

Artikel 34 wijzigt artikel 94, §1 van het besluit rechtstreekse betalingen:

Punt 3° en punt 4° worden vervangen door wat volgt:

“3° als de vastgestelde niet-naleving om onjuiste vermeldingen in het register of Sanitel, gaat, die evenwel niet van belang zijn voor de naleving van de andere subsidiabiliteitsvoorwaarden in het kader van de maatregel in kwestie, wordt het dier in kwestie alleen als niet-geconstateerd beschouwd als die onjuiste vermeldingen bij ten minste twee controles binnen een periode van 24 maanden worden vastgesteld. In alle overige gevallen worden de dieren in kwestie na de eerste vaststelling als niet-geconstateerd beschouwd;

4° als de niet-naleving alleen wordt vastgesteld bij een administratieve controle op basis van Sanitel, wordt het dier in kwestie als geconstateerd beschouwd. Bij een dergelijke niet-naleving wordt er conform artikel 88, §2, 1°, van dit besluit, voor het dier in kwestie geen steun betaald.”

De samenvoeging van punt 3° en 4° is de rechtzetting van een typfout. De definitie van Sanitel wordt opgeheven.

Artikel 35

Artikel 35 brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 95 van het besluit rechtstreekse betalingen:

1° in paragraaf 1 wordt de inleidende zin vervangen door wat volgt:

“Met behoud van de toepassing van artikel 94, §1, 4°, wordt het totale bedrag aan steun waarop de landbouwer in het kader van de gekoppelde inkomenssteun in de campagne in kwestie recht heeft, bepaald op basis van het aantal geconstateerde dieren, op voorwaarde dat voldaan is aan al de volgende voorwaarden:”;

2° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden “niet geconstateerd” vervangen door het woord “niet-geconstateerd”;

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede “wordt het totale bedrag aan steun waarop de landbouwer voor de campagne in kwestie recht heeft,” vervangen door de zinsnede “wordt, met behoud van de toepassing van artikel 94, §1, 4°, het totale bedrag aan steun waarop de landbouwer voor de campagne in kwestie recht heeft.”.

Begrip geconstateerd dier wordt geformuleerd zoals in de definitie voorzien in artikel 80, punt 3°. Er worden een paar taalkundige verbeteringen aangebracht om het woord “geconstateerd dier” en niet-geconstateerd dier correct en consequent te gebruiken.

Afdeling 4. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten

Artikel 36

Artikel 36 wijzigt artikel 1 van het besluit van 12 mei 2023. De definities van agromilieu- en klimaatmaatregelen PDPO III, beheerovereenkomst PDPO III en voortzetting van de biologische productiemethode PDPO III worden opgeheven. Voor deze maatregelen zijn geen verbintenissen meer mogelijk, zodat deze niet langer worden opgenomen in de combinatiemogelijkheden.

Artikel 37

Artikel 37 heft het tweede lid van artikel 2 van het besluit van 12 mei 2023 op, aangezien daarin de combinatiemogelijkheden tussen agromilieuklimaatmaatregelen GLB Strategisch Plan en ecoregelingen enerzijds, en agromilieu- en klimaatmaatregelen PDPO III en de verbintenissen voor de voortzetting van de biologische productiemethode PDPO III anderzijds, zijn bepaald.

Artikel 38

Artikel 38 wijzigt artikel 3, eerste lid van het besluit van 12 mei 2023. De woorden “en beheerovereenkomsten PDPO III” worden opgeheven.

Artikel 39

Artikel 39 heft artikel 4 van het besluit van 12 mei 2023 op, waarin is bepaald dat verbintenissen voor de agromilieu- en klimaatmaatregelen PDPO III en beheerovereenkomsten GLB Strategisch Plan niet combineerbaar zijn op hetzelfde perceel..

Artikel 40

Artikel 40 vervangt de tabel van bijlage 1 bij het besluit van 12 mei 2023 door een nieuwe tabel.

Artikel 41

Artikel 41 vervangt de tabel van bijlage 2 bij het besluit 12 mei 2023 door een nieuwe tabel.

Hoofdstuk 2. Slotbepalingen

Artikel 42

Artikel 42 bepaalt dat artikel 19 van en bijlage 5 bij het ministerieel besluit van 23 juni 2023 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de rechtstreekse betalingen betreft, worden opgeheven. Dit gebeurt met ingang van 1 januari 2025. Aangezien de rechtsgrond voor de opheffing van de voormelde bepaling en bijlage werd geboden door artikel 65 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023, dat zelf werd opgeheven met ingang van 1 januari 2025, was er geen rechtsgrond meer voorhanden voor die opheffing. Dat werd door de Raad van State opgemerkt in haar advies nr. 77.533/3 van 31 maart 2025 over het ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 juni 2023 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de rechtstreekse betalingen betreft’

Daarom wordt artikel 19 van en bijlage 5 bij het ministerieel besluit van 23 juni 2023 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de rechtstreekse betalingen betreft, nu opgeheven door beroep te doen op de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 4, 1°, a), van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Luidens die bepaling kan de Vlaamse Regering alle maatregelen nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vorm geven, en die de garantie en de verdeling regelen van het inkomen van de actoren die actief zijn in de landbouwsector.

Artikel 43

Artikel 43 bepaalt dat het besluit uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2026, met uitzondering van artikel 19 tot en met 24, artikel 26, en artikel 30 tot en met 35 (wijzigingen in verband met de sanctieberekening voor diergebonden maatregelen), die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2025.

Artikel 44

Artikel 44 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het opheffen en invoeren van de nieuwe maatregelen, en het verhogen van het subsidiebedrag voor de maatregel het gebruik van stalmest of champost heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, vermits deze maatregelen gesubsidieerd worden met zuiver Europese middelen.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 6 februari 2026 is gunstig en stelt dat met toepassing van artikel 31 §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 voor dit dossier het begrotingsakkoord niet vereist is (bijlage 2).

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de sectorale regelgeving inzake rechtstreekse betalingen, inzake gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en inzake agromilieuklimaatmaatregelen en ecoregelingen;
- 2° het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS